

Prvý ročník vedeckej konferencie politológov z Košíc

Aj keď počas života neustále prežívame nespočetné množstvo rôznych udalostí, príhod a okamihov (bez ohľadu na ich pozitívny či negatívny charakter), len nepatrné množstvo z nich je natoľko dôležitých, že je potrebné sa im hlbšie venovať. Pre Katedru politológie FF UPJŠ v Košiciach bolo takým vzácnym dátumom nepochybne 3. a 4. november 2011, keďže práve v týchto dňoch sa v historických priestoroch Rektorátu UPJŠ v Košiciach na Šrobárovej ulici konalo prvé vedecké podujatie (nielen) politológov pod názvom *Košické politologické dialógy*. Hlavným organizátorom podujatia bola Katedra politológie FF UPJŠ spoločne s Nadáciou Friedrich Ebert Stiftung e.V., zastúpenou v Slovenskej republike, a s občianskym združením *Res Publica*, ktoré pri košickej katedre politológie pôsobí už takmer rok. Záštitu nad podujatím prezvali rektor Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc., a primátor Košíc MUDr. Richard Raši, MPH., čo dozaista prispelo ku kredibilitate podujatia, za čo obom pánom chceme aj touto cestou úprimne poďakovať. V súvislosti s prvým ročníkom *Košických politologických dialógov* je potrebné hneď na úvod povedať, že aj napriek tomu, že podujatie oficiálne nieslo označenie ako „prvý ročník“, v skutočnosti len nadviazalo na bohatú a dlhoročnú tradíciu *Prešovských politologických dní*, ktoré sa konali na Katedre politológie (neskôr Inštitúte politológie) FF Prešovskej univerzity v Prešove a ktoré v roku 1994 vznikli z iniciatívy prof. PhDr. Marcely Gbúrovej, CSc., ktorá dnes stojí na čele politologického pracoviska v Košiciach.

Pokiaľ ide o priebeh samotnej konferencie, tá bola rozdelená do dvoch pracovných dní, počas ktorých si prítomné publikum mohlo vypočuť príspevky účastníkov nielen zo Slovenska, ale aj z Českej republiky. Účasť zástupcov všetkých slovenských univerzitných politologických pracovísk (s výnimkou UK Bratislava) už hneď v prvom ročníku konania konferencie bolo pre organizačný výbor obrovským potešením. Na konferencii bol prítomný aj PhDr. Peter Dinuš, PhD., zástupca Ústavu politických vied SAV, ktorého dobré meno a výsledky jeho práce svedomite hájil.

Konferenciu v prvý deň rokovania oficiálne otvoril dekan FF UPJŠ v Košiciach prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., ktorý všetkých prítomných privítal a poprial im, „*aby ich konferencia intelektuálne obohatila v čo najväčšej miere; aby si z nej odniesli čo najviac najnovších poznatkov a inovatívnych trendov; a aby sa na pôde Univerzity Pavla Jozefa Šafárika, a rovnako tak i v metropole Východu – v Košiciach cítili čo najlepšie*“. Vedúca Katedry politológie FF UPJŠ prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc., otvorila pracovnú časť konferencie príspevkom *K problematike väčšinového volebného systému*. Prvé tri diskusné panely boli venované problematike *volebného kódexu*, a to nie len z pohľadu politológov, ale aj z pohľadu právnikov, komunálnych politikov, žurnalistov, ba dokonca v jednom z panelov tejto časti konferencie pred publikom vystúpila a svoj názor na pripravované zmeny vo volebnom kódexe predniesla i poslankyňa Európskeho parlamentu Mgr. Monika Smolková. Okrem nej v tejto časti konferencie ďalej vystúpili také osobnosti ako právnik JUDr. Milan Galanda, primátor mesta Lipany Ing. Eduard Vokál, primátor mesta Moldava nad Bodvou Ing. Ištván Zachariáš či starosta košickej mestskej časti Juh JUDr. Jaroslav Hlina. Za novinársku obec vystúpili – novinár, publicista a riaditeľ Akadémie

médií PhDr. Ján Füle, šéfredaktor *Obecných novín* Ing. Bohumil Olách, novinár denníka *Korzář* PhDr. Michal Frank či novinárka a zároveň poslankyňa mestského zastupiteľstva mesta Košice PhDr. Katarína Čižmáriková. Okrem nich a prof. Marcely Gbúrovej sa vo svojich príspevkoch k pripravovaným úpravám volebných pravidiel venovali i dvaja politológovia, konkrétne PhDr. Vladimír Dančišin, PhD., z Inštitútu politológie FF Prešovskej univerzity v Prešove, ktorý predniesol príspevok *Volebná účasť – problém demokracie (?)* a PhDr. Michal Kaliňák z domáceho košického pracoviska, ktorý z pozície hovorca Združenia miest a obcí Slovenska prítomných informoval, ako pozerá na pripravovanú zmenu volebného kódexu ZMOS.

V popoludňajšom bloku ako prví zasadli za konferenčný stôl vzácní hostia z Českej republiky z Academie Revum Civilium – Vysokej školy politických a spoločenských vied z českého Kolína, a to priamo rektor tejto vzdelávacej inštitúcie doc. PhDr. Jan Lid'ák, CSC., a prorektor pre študijné záležitosti a rozvoj PhDr. Vladimír Srb, PhD. Zatiaľ čo doc. Lid'ák prítomným excelentným príkladom predviedol, ako je možné cez prizmu migrácie a prisťahovalectva nazerať i na taký komplikovaný element, akým je bezpochyby demokracia, hlavným záujmom Vladimíra Srba v príspevku pod názvom *Projevy svobody a nesvobody v praktické politice zemí Evropské unie* sa stali deficity a defekty demokracie (a rovnako tak aj jej princípov) v niektorých členských štátoch EÚ. V poradí ďalším zaujímavým rečníkom v popoludňajšom bloku bol vedúci Inštitútu sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave PhDr. Peter Horváth, PhD., ktorý sa vo svojom príspevku zamerl na „*postavenie slovenského prezidenta v čase politických turbulencií*“. Okrem neho za ISV UCM vystúpili aj dvaja jeho mladší kolegovia PhDr. Jaroslav Mihálik a Mgr. Pavol Juhás, ktorí vo svojich vystúpeniach napriek svojmu relatívne mladému veku dokázali, že v ničom nezaostávajú za príspevkami starších a skúsenejších kolegov. V prípade ISV UCM je potrebné ešte povedať, že škoda, že na konferencii v Košiciach nemohol vystúpiť aj samotný prorektor UCM doc. PhDr. Martin Klus, PhD., ktorý na poslednú chvíľu musel svoju účasť na konferencii odriecť pre neodkladné pracovné povinnosti.

Medzi ďalších vzácných hostí, ktorí merali „dlhú“ cestu do Košíc a vystúpili vo štvrtkovom poobedňajšom programe, určite patril PhDr. Peter Dinuš, PhD. z Ústavu politických vied SAV, či Bc. Peter Mrázik z Fakulty verejnej správy a verejnej politiky Vysokej školy v Sládkovičove s príspevkom *Socializácia a participácia mladých ľudí ako účinné nástroje formovania demokracie*, na ktorom sa autorský spoločne podieľal s doc. PhDr. Petrom Ondriom, PhD.

Popri týchto vystupujúcich nám nedá nespomenúť i zástupcov z rozličných pracovísk UPJŠ, ako napríklad JUDr. Martu Tóthovú, PhD., ktorá pôsobí ako odborná asistentka na Katedre teórie štátu a práva Právnickej fakulte UPJŠ, ďalej PhDr. Richarda Gefferta, PhD., z Fakulty verejnej správy UPJŠ, či PhDr. Kristínu Bosákovú, PhD., funkčne pôsobiacu na Katedre filozofie a dejín filozofie FF UPJŠ. Na záver štvrtkového programu (ešte predtým, ako všetci diskutujúci mali možnosť v záverečnej diskusii reagovať a konfrontovať postoje hlavných rečníkov a hlavná hostiteľka konferencie prof. Marcela Gbúrová zhrnula a zhodnotila priebeh uplynulého pracovného dňa) odznali príspevky (predovšetkým) doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov, pričom patričnú pozornosť venujeme osobitne Mgr. Jánovi Rumanovi či Mgr. Júlii Petrovičovej.

Po oficiálnom ukončení prvého rokovacieho dňa sa všetci prítomní presunuli do stravovacích priestorov univerzity, kde organizátori pripravili spoločenský večer, na ktorom (určite aj vďaka uvoľnenejšej a neoficiálnejšej atmosfére) mali prítomní priestor na ďalšiu odbornú diskusiu, čím sa naskytila príležitosť aj na zodpovedanie otázok a problémov, na ktoré jednoducho nevystal čas v priebehu oficiálnej časti. V súvislosti s konaním konferencie je potrebné ešte povedať, že názory a postrehy mnohých zúčastnených politológov na demokraciu ako takú odznali 17. novembra

2011 v dopoludňajších hodinách i vo vysielaní *Rádia Regina – štúdio Košice*, pri príležitosti Dňa boja za slobodu a demokraciu a spomienky na 22. výročie pádu komunizmu v bývalom Československu.

V piatok 4. novembra 2011 konferencia pokračovala druhým rokovacím dňom, počas ktorého na úvod vystúpila vedúca katedry prof. Marcela Gbúrová s konferenčným príspevkom s názvom *Problém slobody v partokratickom prostredí*, v ktorom detailne rozobrala tému partokracie v straníckom systéme existujúcom na Slovensku. Po nej sa za rečnícky pult postavilo hneď niekoľko vzácnych hostí, z ktorých ako prvý vystúpil prodekan Fakulty politických vied a medzinárodných vzťahov Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici – prof. PhDr. Ján Koper, PhD. Jeho príspevok o „*starom a novom občianstve*“ zaujal svojím charakterom asi každého z prítomných, o čom svedčia i viaceré ohlasy, či už počas samotnej konferencie alebo dokonca i po jej skončení. Pomyselná latka intelektuálnej kvality, ktorá bola zásluhou predošlých predrečníkov už aj tak postavená pomerne vysoko, po vystúpení takých politologických osobností, ako sú prof. PhDr. Svetozár Krno, CSc. z Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, ktorý vystúpil so zaujímavým príspevkom s názvom *Európa na prahu (za prahom?) postdemokracie*, či doc. PhDr. Ivan Dubnička, PhD., ktorý pôsobí na rovnakom univerzitnom pracovisku, alebo doc. PhDr. Jozef Lysý, CSc. z Pedagogickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave, bola pre organizačný výbor dostatočným zadostučinením za ich prípravnú prácu a pre všetkých zúčastnených jasným signálom, že do Košíc sa oplatilo prísť.

Farby domáceho – teda košického – politologického pracoviska okrem vedúcej katedry hájil aj PhDr. Daniel Dobias, PhD., ktorý vystúpil s príspevkom *Niekoľko poznámok k chápaniu vzťahu slobody a demokracie*, a doc. PhDr. Eva Bolfíková, CSc., ktorá vo svojom príspevku s názvom *Ako vládnuť slobodne – zmena paradigmy* excelentným spôsobom prítomným predviedla, ako na demokraciu a slobodu pozerá sociológia. Zastúpenie mali i doktorandi katedry, a to v osobe Mgr. Alexandra Onufráka, ktorý vo svojom príspevku pod názvom *(Ne)sloboda, (ne)rovnosť, chaos* rozobral mnohé nezodpovedané otázky migrácie a prisťahovalectva, čím v mnohých aspektoch pripomenul vystúpenie doc. J. Lidáka z predošlého dňa. Záver konferencie patrilo rovnako ako v predošlý deň opäť doktorandom, z ktorých spomenieme aspoň Mgr. Tomáša Rakonczaya (FPVMV UMB v Banskej Bystrici), Mgr. Borisa Staroviča, M. A. (FF UKF v Nitre) či PhDr. Ondreja Lysinu a Mgr. Katarínu Hrnčiarovú (obaja z FF UPJŠ Košice).

Na záver azda len toľko, že výsledkom tejto konferencie bude zborník príspevkov, ktorého vydanie organizačný výbor pripravuje do polovice roka 2012. Organizačný výbor zároveň pevne verí, že konferencia už v prvý rok svojho konania všetkých prítomných natoľko oslovila, že sa zúčastnia i nasledujúcich ročníkov.

Alexander Onufrák, Pavol Gojdič